

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ÖTÖDIK SEKCIÓ

K.P. KONTRA MAGYARORSZÁG ÜGY

(82479/17. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2024. január 18.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

A K.P. kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Ötödik Szekció) Tanácsként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Lado Chanturia,

Mattias Guyomar, *bírák*

és Sophie Piquet, a Szekció megbízott hivatalvezető helyettese

Figyelemmel:

az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján a 2001-ben született és Belgrádban élő – a Magyar Helsinki Bizottság ügyvédje, a Budapesten praktizáló Fazekas úr által képviselt – K.P. iraki állampolgár („a kérelmező”) által Magyarország ellen 2017. december 3-án benyújtott 82479/17. sz. kérelemre;

azon döntésre, hogy az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével, valamint az Egyezmény 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslat állítólagos hiányával kapcsolatos panaszok kerüljenek közlésre a magyar kormány („a Kormány”) felé, amelyet képviselője, Tallódi Z. úr képviselt az Igazságügyi Minisztériumból;

azon döntésre, hogy a kérelmező neve ne kerüljön nyilvánosságra;

a felek észrevételeire;

2023. december 14-én tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az ügy a kérelmező Magyarországról Szerbiába történt kitoloncolásával kapcsolatos.

2. A kérelmező 2017. június 1-jén Romániából irreguláris módon lépett be Magyarországra. Ezt követően, 2017. június 3-án, ugyancsak irreguláris módon lépett be Ausztriába. Ugyanezen a napon az osztrák rendőrség átadta a kérelmezőt a magyar rendőröknek. Ezután két felnőtt férfival együtt egy magyarországi rendőrségi létesítményben tartották fogva a kérelmezőt. Mindhármasukat kihallgatták, és a kérelmező ráírta egy olyan dokumentumra, amelynek a kitöltésére és aláírására kérték, hogy menedékjogi kérelmet kíván előterjeszteni. 2017. június 5-én a kérelmezőt és a két másik migránst a magyar rendőrök a határkerítéshez szállították, és Szerbia irányába útnak indították őket. A kérelmező az események idején tizenhat éves volt.

3. A kérelmező azt panaszolta, hogy az Egyezmény Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyvének 4. cikkét sértő kollektív kiutasításnak vetették alá. Az Egyezménynek a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével együtt olvasott 13. cikke alapján azt is panaszolta, hogy nem állt rendelkezésére hatékony jogorvoslat.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. AZ EGYEZMÉNY NEGYEDIK KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVE 4. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

4. A Kormány úgy érvelt, hogy a kérelmező nem nyújtott be menedékjogi kérelmet Magyarországon, ezért nem tekinthető az állítólagos jogsértés áldozatának. Azt is előterjesztette, hogy a szóban forgó események idején csak a tranzitzőnák valamelyikében lehetett menedékjogot kérni. Beadványa szerint a rendőrségnek át kellett kísérnie a határkerítésen a menedékjogi kérelmet benyújtani kívánó külföldieket, akik Szerbia területén áthaladva léphettek be a magyar tranzitzőnák valamelyikébe. A Kormány szerint ez az

intézkedés nem minősült a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti kiutasításnak. A kérelmező ezzel szemben azt állította, hogy nem tudott kommunikálni a rendőrökkel, mivel csak a kurd nyelvet értette, és nem segítette őt megfelelő tolmács. Az ausztriai és a magyarországi elfogásával kapcsolatos dokumentumokban – beleértve azt a dokumentumot is, amelyen jelezte, hogy menedékjogi kérelmet kíván előterjeszteni – a keresztnéve és a középső neve szerepelt.

5. Először is, a felek beadványaira és az ügy irataira figyelemmel a Bíróság nem lát okot annak kétségbe vonására, hogy a magyar hatóságok 2017. június 5-én kitoloncolták a kérelmezőt Magyarországról. A Kormány előterjesztette, hogy a kitoloncolás az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény („az államhatárról szóló törvény”) 5. §-án alapult, amely felhatalmazta a rendőrséget arra, hogy a magyar területen illegálisan tartózkodó külföldi állampolgárokat elfogja, és a határkerítés legközelebbi kapuján átkísérje, kivéve, ha bűncselekmény gyanúja merült fel. A Bíróság megjegyzi, hogy ez a rendelkezés minden releváns szempontból azonos volt azzal, amelyre a hatóságok a *Shahzad kontra Magyarország* ügyben (12625/17. sz. kérelem, 17. pont, 2021. július 8.) hivatkoztak. A fentiekre és a *Shahzad*-ügyben tett megállapításaira (a hivatkozott ítélet 45-52. pontja) figyelemmel a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező kitoloncolása kiutasításnak minősült a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti értelemben.

6. Mivel ez a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan, és az Egyezmény 35. cikkében foglalt egyéb okok alapján sem elfogadhatatlan, elfogadhatónak kell nyilvánítani.

7. A kiutasítás „kollektív” jellegét illetően a jelen ügy hasonló az említett *Shahzad*-ügyhöz. Abban az ügyben a Bíróság megállapította, hogy a kérelmező 2016 augusztusában történt kitoloncolása sértette az Egyezmény Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyvének 4. cikkét, mivel a kitoloncolásra formális határozat meghozatala, valamint a kérelmező helyzetének vizsgálata nélkül került sor (uo., 60-67. pont). A Bíróság azt is megállapította, hogy a Magyarországra való legális belépés egyetlen – nevezetesen, a két tranzitónán keresztül – módja nem tekinthető hatékonynak a korlátozott hozzáférés (napi kvóta), valamint az egyes migránsok befogadását szabályozó, megfelelő garanciákat tartalmazó formális eljárás hiánya miatt (uo., 63-65. §§).

8. A jelen ügyben a kérelmező kitoloncolását ugyanolyan eljárásban hajtották végre, mint amit a *Shahzad*-ügyben alkalmaztak, különösen, formális határozat meghozatala, valamint a kérelmező helyzetének vizsgálata nélkül. A Kormány nem terjesztett elő azt bizonyító érvet, hogy a kérelmező kitoloncolásának időpontjában a kérelmező számára rendelkezésre álló legális belépési eljárás hatékony volt. A Bíróság ezért kénytelen azt a következtetést levonni, hogy a kérelmező kitoloncolása kollektív jellegű volt.

9. Végül, a Bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy kitoloncolása idején a kérelmező kísérő nélküli kiskorú volt, és ezért rendkívül kiszolgáltatott helyzetben volt. A Bíróság a 3. cikkel összefüggésben korábban már hangsúlyozta, hogy ennek a tényezőnek elsőbbséget kell élveznie a személy illegális migráns státuszával kapcsolatos megfontolásokkal szemben (lásd például: *Khan v. France*, no. 12267/16, § 74, 28 February 2019; *N.T.P. and Others v. France*, no. 68862/13, § 44, 24 May 2018; és vö. *R.N. kontra Magyarország* [tanácsi ítélet], 71/18. sz. ügy, 10. pont, 2023. május 4.).

10. A fenti megfontolásokra figyelemmel az Egyezmény Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyvének 4. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 13. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE AZ EGYEZMÉNYHEZ FÜZÖTT NEGYEDIK KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV 4. CIKKÉVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

11. A kérelmező által az Egyezménynek a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével együtt olvasott 13. cikke alapján tett panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan (lásd a fent hivatkozott *Shahzad*-ügyben hozott ítélet 70-74. pontját). Ezért a panaszt elfogadhatónak kell nyilvánítani. Az összes rendelkezésre álló anyagot megvizsgálva, és a *Shahzad*-ügyben tett megállapításait (a hivatkozott ítélet 75-79. pontja) figyelembe véve a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a jelen ügy tényei a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével összefüggésben az Egyezmény 13. cikkének megsértését tárják fel.

III. A FENNMARADÓ PANASZ

12. 2023. április 20-án benyújtott észrevételeiben a kérelmező az Egyezmény 3. cikke alapján az államra háruló azon eljárási kötelezettséggel kapcsolatosan tett panaszt, amely szerint Magyarországról történt kitoloncolása előtt az államnak fel kellett volna mérnie annak kockázatát, hogy őt ezen rendelkezéssel ellentétes bánásmódnak vetik alá. A kérelmezői úrlapon azonban ezt a panaszt nem terjesztette elő a kérelmező. Mivel a kérelmezőt 2017. június 5-én toloncolták ki, ez a panasz az alkalmazandó hat hónapos határidőn túl került benyújtásra. Ezért az Egyezmény 35. cikkének 1. és 4. §-a alapján el kell utasítani.

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

13. A kérelmező 10 000 euró nem vagyoni kártérítést követelt. A Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások tekintetében további 2850 eurót kért.

14. A Kormány túlzottnak tartotta a fenti követeléseket.

15. A jelen ügy körülményeire figyelemmel, méltányos mérlegelés alapján a Bíróság 6 500 euró nem vagyoni kártérítést, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét ítéli meg a kérelmező részére.

16. A birtokában lévő dokumentumokra figyelemmel a Bíróság az előtte lefolyt eljárásban felmerült költségek és kiadások vonatkozásában 1 500 euró, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegének a megítélését tartja észszerűnek a kérelmező részére.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke alapján önállóan, valamint az Egyezmény 13. cikkével összefüggésben tett panaszokat elfogadhatónak, a kérelem fennmaradt részét pedig elfogadhatatlannak *nyilvánítja*;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkét megsértették;

3. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 13. cikkét az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével összefüggésben megsértették;

4. *Megállapítja*:

- (a) hogy az alperes államnak három hónapon belül az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmező részére, az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:

- (i) nem vagyoni kár tekintetében 6 500 (hatezer-ötszáz) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
- (ii) költségek és kiadások tekintetében 1 500 (egyezerötszáz) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
- (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

5. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2024. január 18-án, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésével összhangban.

Sophie Piquet
megbízott hivatalvezető helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
elnök